

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/315/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116219314
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2116219314.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a Mgr. Michala Novotného v právnej veci žalobcu: O. N., nar. XX. M. XXXX, bytom C., F. XXX/XX, zastúpeného advokátom: JUDr. Alexander Kuchárik, Levice, Hollého 11, proti žalovanému: H. N., nar. X. W. XXXX, bytom C., T. U. XXXX/X, zastúpenému advokátom: JUDr. Miloš Chrenko, Trnava, Hlavná 25, o 8.302,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 29. júna 2017 č. k. 11C/227/2016-222 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania o vypratanie nehnuteľnosti v rozsahu 100%.

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania o vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 90%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil povinnosť žalovanému vypratať nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX pre k. ú. C., parcela registra „C“ č. 2770/2, ostatné plochy, o výmere 407 m², do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 401,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 401,30 eur od 1. júla 2016 do zaplataenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a v zostávajúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. Žalobcovi priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania o vypratanie nehnuteľnosti v rozsahu 100%. O trovách konania o vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov v rozsahu 90%. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením článku 8, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, 2, § 154 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskoršieho právneho predpisu), § 123, § 126 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458, § 488, § 489, § 517 ods. 2, § 563 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších právnych predpisov), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z.. Vecne zdôvodnil, že v konaní bolo nesporné, že žalobca je výlučným vlastníkom predmetného pozemku a žalovaný (od 21. januára 2015) výlučným vlastníkom okolitých pozemkov zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. C., pričom v roku 2007 predchádzajúci vlastníkom okolitých pozemkov (Mgr. A. F.) oplotil pozemky, vrátane predmetného pozemku žalobcu, do jedného areálu, do ktorého sa vstupuje cez posuvnú bránu a v rámci nej cez malú otváraciu bránku v šírke 90 cm. Žalovaný bol vyzvaný žalobcom na vypratanie pozemku a vydanie bezdôvodného obohatenia. Sporným v konaní bolo, či žalobca mal v rozhodnom období od 21. januára 2015 do 21. júna 2016, ako i v súčasnosti, možnosť predmetný pozemok užívať ako vlastník, či sa na pozemku niečo nachádza (nachádzalo) a či bolo a je v užívaní pozemku žalobcovi bránené. Spornou bola aj výška obvyklého nájomného za prenájom pozemkov v rozhodnej dobe. Judikatúra vyvodila, že

žalobca je v konaní o vydanie veci povinný preukázať, že žalovaný pred podaním žaloby nadobudol držbu (detenciu) veci, nie však existenciu držby žalovaného v čase súdneho konania. Dôkazné bremeno o strate držby spočíva potom na žalovanom (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, ďalej len „NS ČR“ sp. zn. 28Cdo 4178/2007). Žalobca teda musí preukázať, že žalovaný držbu nadobudol a jeho žaloba bude úspešná, ak žalovaný nepreukáže, že držbu stratil. Oznámením Mesta Hlohovec bolo preukázané, že predmetný pozemok sa nachádza v oplotenom areáli spolu s pozemkami vo vlastníctve žalovaného, ktoré tvrdenie žalobcu žalovaný nepopieral. Podľa stanoviska Mesta Hlohovec, Spoločný stavebný úrad v Hlohovci bolo preukázané, že pri miestnom zisťovaní 22. septembra 2015 bolo zistené, že predmetný pozemok je oplotený murovaným plotom, uzatvorený z oboch strán bránou, na pozemku sú osadené betónové platne, vybudované spevnené plochy s prístreškom a pozemok žalobcu je ohradený neoprávnene za účelom vrakoviska, čo znemožňuje žalobcovi užívať ho pre vlastnú potrebu. Žalobca tvrdil, že 15. júla 2016 bola brána zamknutá (ktorú skutočnosť preukazoval fotografiou), malá 90 cm brána bola zavarená a akýkoľvek prístup žalobcu na svoj pozemok bol znemožnený. Uvedené skutkové tvrdenia žalovaný nepoprel a preto boli považované za nesporné. V rámci zmierovacieho konania pred otvorením súdneho pojednávania 4. marca 2017 žalovaný uviedol, že brána je v súčasnosti zamknutá. Oplotenie pozemku a jeho uzamknutie predstavuje prekážku brániacu žalobcovi vo výkone vlastníckeho práva, spočívajúce v držbe a užívaní tohto pozemku. Žalovaný ako vlastníč okolitých pozemkov disponoval ovládačom od brány a kľúčom od brány a mohol predmetný pozemok urobiť voľne prístupným pre žalobcu, napr. odstránením oplotenia z časti pozemku žalobcu, aby ho mal tak prístupný v celej šírke. Bez významu potom bolo, kto oplotenie a bránu vybudoval, rozhodujúce bolo, že žalovaný po nadobudnutí vlastníckeho práva k okolitým pozemkom, v tomto stave zotrval a neurobil žiaden úkon smerujúci k reálnemu odovzdaniu predmetného pozemku. Ak žalobca sleduje vindikačnou žalobou uchopenie sa držby pozemkov v situácii, keď mu žalovaný neumožňuje, aby pozemok užíval (uzamknutím vstupnej brány), nemožno zúžiť výklad pojmu ochrany vlastníckeho práva prostredníctvom vindikačnej žaloby tak, že ju možno spájať iba s trvalým umiestnením huteľných vecí na predmetných pozemkoch (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 26Cdo 3206/2006). Okrem detencie predmetného pozemku žalovaným bolo v konaní tiež preukázané, že na pozemku sa nachádzajú huteľné veci. Žalovaný dôkaz o tom, že predmetný pozemok je vypratý nepredložil. Okresný úrad Hlohovec písomným oznámením o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu 26. apríla 2016, adresovaným policajnému orgánu, sledoval, že podľa miestnej ohliadky z 15. marca 2016 na predmetnom pozemku bolo zistené podozrenie z nelegálneho nakladania s odpadmi. Žalovaný mal na predmetnom pozemku žalobcu vytvorenú i skládku odpadu. Z čestného vyhlásenia žalovaného z 23. októbra 2015 v spojení so stanoviskom Mesta Hlohovec z 2. októbra 2015 vyplýva, že žalovaný uznával svoje vlastnícke právo k unimobunke, prístreškom a panelom, hoci na pozemkoch v jeho vlastníctve. Avšak zo stanoviska vyplýva umiestnenie betónových platní, prístrešku a vrakoviska na predmetnom pozemku žalobcu, ktorý záver stavebného úradu súd považoval za objektívny. Žalovaný žiaden dôkaz nepredložil ani neoznačil a tým neuniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že na predmetnom pozemku žalobcu sa huteľné veci nenachádzajú. Žalobca sa preto dôvodne domáhal ochrany proti žalovanému žalobou na vydanie veci (vypratanie nehnuteľnosti), keďže žalovaný do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje a nehnuteľnosť neprávom zadržuje.

2. Okrem vypratania nehnuteľnosti bolo predmetom sporu i vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo byť získané žalovaným v rozhodnej dobe od 21. januára 2015 do 21. júna 2016, užívaním pozemkov za účelom uloženia huteľných vecí, ako i tým, že žalovaný mal znemožňovať prístup na uvedený pozemok žalobcovi a tak mu brániť v užívaní pozemku bez právneho dôvodu. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že v uvedenom období žalovaný držal predmetný pozemok žalobcu v oplotenom areáli uzavretom bránou, čím sa stal detentorom aj tohto pozemku. Sporadický prístup cez bránku v šírke 90 cm, nebolo možné považovať za riadny prístup k pozemku v priemyselnej časti mesta, s predpokladom jeho využitia na takýto účel, preto za sprístupnenie bolo možné považovať prístup k pozemku v celej jeho šírke, najmä ak minimálne časť posuvnej brány sa bez súhlasu žalobcu nachádzala na jeho pozemku (uvedené žalovaný uviedol v podaní z 22. decembra 2016). Žalobca poprel tvrdenie žalovaného, že by mal umožnený vstup cez veľkú posuvnú bránu, ktoré nepreukázal videozáznamami na CD nosiči (nebolo preukázané, že žalobca disponoval ovládacím zariadením, pričom na zázname z 23. januára 2015 nie je viditeľné, že by to bol práve žalobca, kto ovláda otváranie brány). Žalobca teda nemal riadny a samozrejmy prístup k svojej nehnuteľnosti, keď aj žalovaný 31. októbra 2016 uviedol, že žalobca ho v areáli napadol, kedy bez jeho vedomia vošiel do areálu (ak by mal žalobca k pozemku riadny prístup kedykoľvek, bolo by prirodzené, že do areálu vchádzal aj bez vedomia žalovaného). Bezdôvodné obohatenie vzniká aj tým, že detentor oplotený

pozemok uzamkol a urobil ho prístupným pre seba a pre svoje potreby (bez ohľadu na intenzitu užívania). Podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 25Cdo/845/99 ak žalovaní svojím konaním dosiahli na úkor žalobcov postavenie detentora celého pozemku, ich majetkový stav sa nezmenšil, pretože žiadnu úhradu zodpovedajúcu faktickému uchopeniu pozemku jeho vlastníkom neposkytovali. Výška bezdôvodného obohatenia sa odvíja od výšky nájomného, zodpovedajúceho nájomnej zmluve obvyklej v danom mieste a čase. Aby mohli detentori výlučne disponovať celým pozemkom pod vlastným uzamknutím, museli by uzavrieť s jeho vlastníkami nájomnú zmluvu k celému pozemku, boli by nútení tak hradiť zodpovedajúce nájomné z celej plochy pozemku bez ohľadu na rozsah užívania. Obdobne v rozhodnutí NS ČR sp. zn. 28Cdo 2056/2009 vlastník pozemku, ktorý bol pozemnou komunikáciou obostavaný, alebo ku komunikácii bezprostredne prilieha, sa môže dostať do rovnakej situácie ako vlastník pozemku, ktorému iný znemožnil prístup na jeho pozemok a tým i bežné užívanie. Také pozemky treba považovať za pozemky užívané, ak ich obostavanie či priliehavosť znemožňuje vlastníkovi užívanie predmetných pozemkov. Žalovaný popieral, že by predmetný pozemok žalobcu užíval s odôvodnením, že od marca 2016 vo svojej nehnuteľnosti nebýval a dovtedy užíval výlučne svoje nehnuteľnosti. Pripustil však, že na pozemku žalobcu boli zložené nejaké huteľné veci, uvádzajúc, že tieto nepatrili jemu, čo malo byť preukázané v konaní sp. zn. 11C/91/2014, ktoré nebolo právoplatne skončené. Žalobca poprel, že by nákladné motorové vozidlo zn. LIAZ patrilo tretej osobe, predložiac uznesenie OO PZ Hlohovec, obsahujúce výpoveď žalovaného, že uvedené vozidlo si kúpil spoločne so synovcom A. F., aby mohol voziť stavebný materiál na stavbu svojho domu. Súd prvej inštancie opätovne poukázal na čestné vyhlásenie žalovaného z 23. októbra 2015, že od decembra 2006 je doposiaľ vlastníkom unimobunky, prístreškov, panelov a všetkého huteľného majetku a hoci sa predmetné nehnuteľnosti podľa čestného vyhlásenia žalovaného mali nachádzať na pozemkoch v jeho vlastníctve. Podľa stanoviska stavebného úradu z 2. októbra 2015 na predmetnom pozemku žalobcu boli osadené betónové platne, vybudované spevnené plochy s prístreškom, pozemok ohradený za účelom vrakoviska. Na tomto pozemku okresný úrad skonštatoval podozrenie na nelegálne nakladanie s odpadmi, preukázanou skládkou na pozemku žalobcu. Keďže areál bol uzavretý, bolo bezvýznamné, či a kedy žalovaný v areáli býval alebo nie. Z videozáznamov na CD nosičoch bolo zrejmé, že v areáli sa nachádzajú vraky áut rozmiestnené tak, že boli umiestnené i na pozemku žalobcu. Žalovaný v zázname o podaní vysvetlenia pred OO PZ Hlohovec z 19. marca 2015 uviedol, že chodieval pravidelne cez pozemok žalobcu a robiť tak bude, pretože tam býva a nemá sa ako inak dostať domov. Žalobca si uplatňoval bezdôvodné obohatenie vo výške 8.302,80 eur, vypočítané za rozhodné obdobie 17 mesiacov x 407 m² (výmera parcely) x 1,2 eur (priemerná výška nájomného za 1 m² v danej lokalite). Nepriložil však žiaden dôkaz preukazujúci ním tvrdú priemernú výšku nájomného v danej lokalite. Žalovaný tvrdil, že uvedená suma približne desaťnásobne prevyšuje obvyklú sumu nájomného, predmetný pozemok je vzhľadom na svoj nevhodný tvar reálne nevyužiteľný, pri jeho šírke približne tri metre sa tam nedokáže otočiť motorové vozidlo, nemôže slúžiť ani na jediný teoreticky využiteľný účel (na trhu s nehnuteľnosťami by nebol využiteľný). Predložil inzerát realitnej kancelárie z 19. októbra 2016, z ktorého vyplýva, že výška nájomného za prenájom spevnenej plochy vhodnej na účely parkovania nákladných áut, techniky, či skladovania tovaru, predstavuje 7 eur/ m²/ rok + DPH. Žalobca v priebehu konania predložil ako dôkaz o výške obvyklého nájomného odborné vyjadrenie č. 53/2016 Ing. J. Ratulovského, súdneho znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností, z ktorého vyplýva výška obvyklého nájomného 13,506 eur za m² za rok, t. j. 1,125 eur za m² mesačne. Žalovaný spochybnil žalobcom predložený uvedený dôkaz, nepreukazujúci objektívnu realitu, koeficienty uvedené vo výpočte boli podľa žalovaného hrubo skreslené, nezodpovedajúce danému miestu. Na preukázanie všeobecných trhových cien nehnuteľností v danej lokalite predložil výpis z realitných portálov, z ktorých vyplýva, že ceny nehnuteľností, charakterizovaných ako stavebný pozemok, v danej lokalite, sa pohybujú od 17,80 eur do 37 eur za meter štvorcový. Pokiaľ ide o hodnotu nájmu, predložil žalovaný vyjadrenia štyroch realitných kancelárií, pričom výška nájmu za prenájom predmetnej parcely sa pohybovala od 0,40 eur za m² za rok do 0,70 eur za m² ročne. Súčasne predložil znalecký úkon č. 130/2016 znalca Ing. Róberta Gombára, ktorý bol vykonaný v inom konaní, kde išlo o priemyselné pozemky v Trnave, za účelom zistenia výšky bezdôvodného obohatenia a súdny znalec vyčíslil výšku nájomného na 2,789 eur za m² za rok, t. j. 0,23 eur za m² za mesiac. Odborné vyjadrenie predložené žalobcom preto podľa žalovaného nezodpovedá realite na trhu s nehnuteľnosťami, keď cena nájmu pozemku v Trnave, krajskom meste, je podstatne vyššia ako v malom okresnom meste Hlohovec. Odborné vyjadrenie zabezpečené sporovou stranou však nie je odborným vyjadrením podľa § 206c CSP, pretože takéto vyjadrenie si môže vyžiadať len súd a odborné vyjadrenie predložené stranou je len listinným dôkazom podľa § 204 CSP. Odborné vyjadrenie už vôbec nebolo možné stotožňovať so znaleckým posudkom, v ktorom znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku.

Vzhľadom na vyjadrenia realitných kancelárií, vzťahujúcich sa k predmetnému pozemku, sú dané vážne pochybnosti o správnosti záveru odborného vyjadrenia predloženého žalobcom, ktoré neboli v konaní odstránené, i s prihliadnutím na znalecký posudok predložený žalovaným (nie je zrejmé, prečo by cena nájmu za pozemok v meste Hlohovec mala niekoľkonásobne prevyšovať cenu nájmu v krajskom meste). Žalobca sa k argumentácii žalovaného, ani k ním predloženým dôkazom, vecne nevyjadril (namietal len oneskorené predloženie), následne nepredložil dôkaz ani nenavrhol vykonanie dôkazu, ktorým by preukázal výšku ním tvrdeného obvyklého nájomného. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o priemernej výške nájomného v danej lokalite v rozhodnom období (1,2 eur za 1 m² mesačne). Súd na dôkazy žalovaného prihliadal, pretože na vykonanie týchto dôkazov nebolo potrebné odročiť pojednávanie (§ 153 ods. 2 CSP). Do doručenia listinného dôkazu odborného vyjadrenia nemal žalovaný dôvod v konaní preukazovať výšku bezdôvodného obohatenia, listinné dôkazy predložené žalovaným boli reakciou na odborné vyjadrenie, ktoré mu bolo doručené 29. mája 2017 a preto predloženie listinných dôkazov na pojednávaní 30. mája 2017 bolo urobené primerane včas. Cieľom ustanovenia § 153 ods. 2 CSP je zabrániť prieťahom v konaní spôsobeným stranou, ktorá by bez prihliadania na rýchlosť a hospodárnosť konania uplatňovala prostriedky procesného útoku a procesnej obrany neskoro. O takýto prípad tu však nešlo. Ak teda súd akceptoval ako dôkaz odborné vyjadrenie predložené žalobcom 10. apríla 2017, hoci mohlo byť predložené spolu so žalobou, v súlade s rovnakým prístupom k obom stranám sporu, bolo namieste akceptovať aj listinné dôkazy zo strany žalovaného predložené na pojednávaní 30. mája 2017 (naviac keď žalovaný dovedty nemal dôvod uvedené listinné dôkazy predkladať). Súd prvej inštancie potom pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z výšky obvyklého nájomného 0,058 eur za m² mesačne, vychádzajúc z ním predloženého vyjadrenia realitnej kancelárie zo dňa 5. marca 2015. Súd prvej inštancie nevychádzal zo znaleckého úkonu č. 130/2016 znalca Ing. R. Gombára, keďže sa vzťahoval na iný pozemok, iného druhu, inej výmery, v inej lokalite (krajské mesto oproti okresnému) a nezohľadňoval všetky nevyhnutné špecifiká dotknutej nehnuteľnosti, potrebné pre objektívne určenie výšky obvyklého nájomného. Výška bezdôvodného obohatenia preto predstavovala sumu 401,30 eur (výmera parcely 407 m² x výška nájomného 0,058 eur/ 1 m²/ mesiac x 17 mesiacov), ktorá suma bola žalobcovi priznaná a v zostávajúcej časti bola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietnutá. Z dôvodu omeškania žalovaného s plnením dlhu žalobcovi boli priznané úroky z omeškania. Žalobca preukázal, že žalovaného pred podaním žaloby vyzval na zaplatenie výzvou z 20. júna 2016, pričom doručenie výzvy protistrana nepoprela. Lehota na plnenie žalovanému vo výzve uplynula dňom 30. júna 2016 a do omeškania sa tak dostal od 1. júla 2016, kedy výška základnej úrokovej sadzby predstavovala 0%. Žalobcovi preto prislúchal nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, teda vo výške 5% ročne do zaplatenia. Žalobca sa zaviazal, že po nahliadnutí do spisu označí konkrétne listinné dôkazy, ktoré navrhuje vykonať zo spisu OO PZ Hlohovec, avšak tieto neoznačil. Súd prvej inštancie nevykonal ani dokazovanie odborným vyjadrením ohľadom výšky obvyklého nájomného, ktorý dôkaz navrhol žalobca, avšak nezaplatil preddavok na trovy dôkazu. O náhrade trov konania v časti o vypratanie nehnuteľnosti rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, pretože žalobca bol v konaní o vypratanie v celom rozsahu úspešný, preto mu bol priznaný voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O nároku na náhradu trov konania v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 252 ods. 2 CSP, keď žalobca bol úspešný v rozsahu 5% (401,30 eur) a žalovaný v rozsahu 95%, v dôsledku čoho pomer úspechu a neúspechu tak predstavoval vznik nároku žalovaného na náhradu trov konania v rozsahu 90%. V konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by výnimočne nebol dôvod priznať úspešnej strane konania náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP. Úspech a neúspech strán bolo potrebné posudzovať vždy osobitne, vo vzťahu ku každému nároku zvlášť, pretože šlo o práva so samostatným skutkovým základom. S poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3MCdo 11/2011 v prípade ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa na účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. Obdobne Krajský súd v Trnave v rozhodnutí sp. zn. 24Co 264/2016 uviedol, že nemožno považovať za čiastočný úspech ak žaloba, v ktorej sa uplatňujú viaceré nároky, bola čiastočne úspešná a čiastočne sa zamietla tak, že úspech i neúspech sa týkali samostatných nárokov. V takomto prípade sa plný úspech alebo čiastočný úspech vo veci skúma so zreteľom na každý nárok, ktorý by inak mohol byť samostatne uplatniteľný.

3. Proti tomuto rozsudku, voči výroku o povinnosti vypratáť nehnuteľnosť a o uložení povinnosti zaplatiť sumu 401,30 eur s úrokom z omeškania, ako i v časti o náhrade trov konania, podal včas odvolanie žalovaný, navrhujúc jeho zmenu zamietnutím žaloby v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnil nesprávnymi skutkovými závermi súdu prvej inštancie a nesprávnym právnym posúdením veci. Záver súdu prvej inštancie, že žalobca nemal prístup k pozemku, je v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním. Z predložených videozáznamov žalovaným jednoznačne vyplýva, že žalobca v rôznych časoch a bez obmedzení vstupoval na pozemky a pohyboval sa po nich. Na záberoch je zrejmé, že žalobca otvára veľkú posuvnú bránu, resp. malú bránu a na pozemky voľne vstupuje. Na každom zázname vidno, že žalobca sa voľne pohybuje po pozemkoch, sám alebo v sprievode iných osôb, ktorým umožnil vstup na pozemok, ako i otvorenú posuvnú bránu alebo malú bránu. Vstupovanie na pozemok potvrdzujú i listinné dôkazy predložené žalobcom, napr. stanovisko Mesta Hlohovec, z ktorého vyplýva, že stavebný úrad uskutočnil na pozemku miestne zisťovanie, ktoré sa udialo za neprítomnosti žalovaného a bez jeho vedomia. Mal teda prístup na pozemok. Skutočnosť, či žalobca mal diaľkové ovládanie je sekundárna. Primárnou je odpoveď, či žalobca prístup na pozemok mal. Ak by žalobca nemal kľúče, resp. ovládanie od brány, nebolo by možné dostať sa do uzamknutého areálu. Je teda rozpor medzi konštatovaním súdu, že žalobca nemal prístup k pozemkom a dôkazmi, z ktorých zjavne vyplýva pohyb žalobcu po pozemku. Sám žalobca pritom uviedol (na pojednávaní 30. mája 2017), že žalobca mal prístup na svoj pozemok len cez malú bráničku. Vstupovanie žalobcu na pozemok vyplýva i z viacerých priestupkových konaní. Žalobca pravidelne voľne vstupuje na pozemky a nik mu v tom nebráni. Spornou mohla byť nanajvýš otázka, či žalobcovi malá brána zabezpečovala vstup na jeho pozemok plnohodnotne, samotný prístup k pozemku sporný byť nemohol. Z fotografií, resp. z videozáznamov, nevyplýva, že veci sú zložené práve na predmetnom pozemku. Hranica medzi pozemkami v teréne nie je vôbec zrejmá. Žalovaný tvrdí, že veci boli zložené na jeho pozemkoch. Pozemok žalobcu tvorí úzky pás v rámci areálu a parcela žalobcu tvorí približne štvrtinu jeho plochy. Preto nie je zrejmé, že sa hnutelné veci nachádzajú práve na úzkej parcele žalobcu. Z videozáznamu vyplýva, že po areáli sa pohybujú iba dvaja pracovníci mesta, ktorí vizuálne ohliadajú pozemky, no nemajú technické či iné pomôcky na zistenie priebehu hraníc pozemku. Je preto zrejmé, že pracovníci mesta vychádzali iba z informácií žalobcu a sami si nemohli overiť, či sa hnutelné veci nachádzajú na jeho pozemku. Preto je konštatovanie mesta nepodložené. Nebola preukázaná ani skutočnosť, že žalovaný získava bezdôvodné obohatenie užívaním pozemku žalobcu. Od februára 2016 žalovaný v C. nebýva (býva a pracuje v N.), preto nemôže pozemok žalobcu užívať ani teoreticky a žaloba je nedôvodná. Na svoje stavby mal prístup cez svoju parcelu 2770/6 a pri vstupe na ňu používa menšiu bránu postavenú v celosti na svojom pozemku. Túto bránu si žalovaný v oplotení zhotovil za účelom, aby k svojim stavbám nechodil cez pozemok žalobcu. S uvedenou skutočnosťou sa súd prvej inštancie nevyporiadal. Pozemok žalobcu žalovaný neužíval, nemal na ňom žiadne stavby a hnutelné veci a preto sa bezdôvodne neobohatil na úkor žalobcu.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie aj žalobca, konkrétne proti výroku o zamietnutí žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v zostávajúcej časti, ako i v časti o náhrade trov konania o vydanie bezdôvodného obohatenia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nepreskúmateľné. Žalobca v konaní namietal proti predloženým dôkazom, keďže žalovaný ich predložil na pojednávaní, poukazujúc na koncentráciu konania, avšak súd prvej inštancie na tieto dôkazy žalovaného prihliadol, pretože na ich vykonanie nebolo potrebné odročiť pojednávanie (§ 153 ods. 2 CSP). Uvedené nie je pravdou, pretože súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva. Žalovaný počas celého konania spochybňoval uplatnenú výšku bezdôvodného obohatenia a v rámci procesnej obrany mal žalovaný tiež povinnosť už počas konania preukázať svoje tvrdenia. Súdom mal žalobcovi poskytnúť minimálne päťdňovú lehotu, aby sa mohol vyjadriť k dôkazom predloženým žalovaným priamo na pojednávaní 30. mája 2017, už aj s prihliadnutím na skutočnosť, že obidvom stranám na pojednávaní 14. marca 2017 bola uznesením súdu uložená povinnosť v lehote 20 dní označiť alebo predložiť dôkazy na preukázanie skutkových tvrdení, čo v danom prípade splnil a dodržal len žalobca, ktorý súdu označil a predložil dôkazy 10. apríla 2017, teda v súdom stanovenej lehote. To, že zo súdom prvej inštancie bolo odborné vyjadrenie žalovanému doručené až 29. mája 2017, považuje žalobca za cielené a úmyselné konanie zo strany súdu, čo potvrdzujú aj vyjadrenia realitných kancelárií, že tieto podklady boli zákonnou sudkyňou poskytnuté právnenému zástupcovi žalovaného (iným spôsobom za jeden deň sa nemohol právny zástupca žalovaného dostať k týmto dôkazom), za účelom argumentácie proti odbornému vyjadreniu, evidentne za účelom, aby žalobca už nemal časový priestor na reakciu. Záver súdu prvej inštancie, že dôkazné bremeno ležalo na žalobcovi (ako keby žalovaný v rámci procesnej obrany nemusel nič dokazovať, stačí len výslovne namietat) je zaujímavý. Záver, že o odborné vyjadrenie podľa § 206 CSP môže požiadať len súd, je v rozpore s ustanovením § 206

CSP, ako i dôvodovou správou, pretože zákonodarca ani CSP nevyklučujú možnosť, aby sporová strana predložila sama odborné vyjadrenie vyhotovené odborne spôsobilou osobou (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 2Cdo 1619/1996). Odborné vyjadrenie č. 53/2016 bolo vypracované odborne spôsobilou osobou, ktorej odbornosť nebola nikým spochybnená, nedošlo ani k vecnému spochybneniu (všeobecné frázy žalovaného, že koeficienty boli hrubo skreslené, nezodpovedajú danému miestu bez akejkoľvek vecnej a presnej špecifikácie. Súd prvej inštancie sa priklonil k výške bezdôvodného obohatenia vychádzajúceho z vyjadrenia realitnej kancelárie, bez predloženia čo i len jednej nájomnej zmluvy. Žalobca však jednoznačným a hodnoverným dôkazom preukázal výšku nájomného v danej lokalite 1,125 eur/ m2/ mesačne. Výška bezdôvodného obohatenia sa odvíja od výšky nájomného zodpovedajúceho obvykle nájomnej zmluve v danom mieste a čase. Preto akékoľvek určenie ceny zo strany realitnej kancelárie bez predloženia konkrétnej nájomnej zmluvy je bez právnej sily. Pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov zo strany súdu prvej inštancie, žalobca poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 2441/2008 a 30Cdo 1150/2009, z ktorých vyplýva, že hodnotením dôkazov sa rozumie myšlienková činnosť súdu, ktorou je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota závažnosti pri rozhodnutí, hodnota zákonnosti, pravdivosti, prípadne vierohodnosti. Z hľadiska závažnosti dôkazov súd určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či môže o ne oprieť svoje skutkové zistenia, čo v napadnutom rozhodnutí úplne absentuje. Sudca nemusí rozhodnúť v zhode s vykonaným znaleckým dokazovaním, jeho povinnosťou je však takýto postup náležite a presvedčivo odôvodniť a vylúčiť pochybnosti vo vzťahu k arbitrážnosti tohto postupu, čo sa v danom prípade nestalo. Je povinnosťou súdu v odôvodnení rozsudku výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný. Z vykonaného dokazovania nevyplynuli žiadne vecné pochybnosti o správnosti odborného vyjadrenia, či už zo strany žalovaného alebo súdu prvej inštancie. Napriek konštatovaniu súdu, že závery žalobcu boli spochybnené aj znaleckým posudkom predloženým žalovaným, na druhej strane súd prvej inštancie uvádza, že nevychádzal zo znaleckého posudku, pretože sa vzťahuje na iný pozemok iného druhu a inej výmery. Výšku bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie ustálil na základe vyjadrenia realitnej kancelárie, pričom svoju úvahu o hodnotení dôkazu súd prvej inštancie bližšie neobjasnil. Je dôvodné sa domnievať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je prípravou na tendenčné a zaujaté rozhodovanie aj vo veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 11C/91/2014, ktorej predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia za predchádzajúce obdobie s iným žalovaným (súd rozhodnutím z 12. mája 2016 žalobu zamietol a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/237/2016 bol napadnutý rozsudok súdu zrušený a vrátený na ďalšie konanie). Žalobca aj v tomto konaní nezaplatil súdom stanovený preddavok na trovy dôkazu, aby sa vyhol neobjektívnemu a zmanipulovanému postupu súdu prvej inštancie, no napriek tomu bol týmto znalcom vypracovaný maximálne neobjektívny znalecký posudok. Žalobca preto navrhol, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti bolo zmenené, uložením povinnosti žalovanému zaplatiť mu 7.382,49 eur s príslušenstvom (vychádzajúc z výšky nájomného 1,125 eur/ m2/ mesiac).

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť vo výroku I, vo výroku II zmeniť tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 7.382,89 eur s príslušenstvom. Zdôraznil, že žalobca v rámci procesného útoku jednoznačne preukázal listinnými dôkazmi, že predmetný pozemok bol ohradený a začlenený do jedného uceleného celku v areáli a od januára 2015 vo vlastníctve a držbe žalovaného. Žalobca preukázal i skutočnosť, že na predmetnej nehnuteľnosti zostali veci ako unimobunka, prístrešok, nákladné auto po predchádzajúcom vlastníkovi a že žalovaný využíval pozemok na skládku nebezpečného odpadu a ako vrakovisko. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že ovládanie od posuvnej brány má len žalovaný a jeho nájomca, ktorý využíval žalobcov pozemok na vrakovisko, pričom prístup cez posuvnú bránu je cez pozemok žalobcu a teda žalovaný vstupoval do ohradeného areálu výlučne cez pozemok žalobcu. Tvrdenia žalovaného, že nemal uložené žiadne veci na predmetnom pozemku, ktorý neužíval, sú účelové a nepravdivé. Tvrdenia žalovaného, že nezískava bezdôvodné obohatenie, pretože býva v Bratislave od februára 2016, no napriek tomu v júli 2016 vybudoval dvojbráničku, sú rozporuplné a v evidentnom rozpore s doterajšími tvrdeniami žalovaného, ktorý prichádza stále s novými nepravdami. Argument žalovaného, že mohol vstupovať na pozemok cez bráničku o šírke 90 cm a nebolo mu tak bránené v užívaní pozemku, je absurdný a v rozpore s judikatúrou (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 199/2007 a 25Cdo 845/1999).

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355

ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolania obsahujú zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a odvolanie žalovaného nie sú dôvodné.

7. Konštatovanie súdu prvej inštancie o preukázaní základu a priznanej výšky uplatňovaného nároku žalobcom malo oporu v zistenom skutkovom stave, založenom na základe prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany (§ 149 CSP). Rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto vecne správne.

8. Súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že žalovaný neoprávnene zasahuje do vlastníckeho práva žalobcu k predmetnému pozemku, a to do jeho práva predmet svojho vlastníctva držať a užívať (§ 123 O. z.). Vlastnícke právo je charakterizované tým, že vlastník vykonáva svoje oprávnenia svojou mocou, teda mocou nezávislou na súčasnej existencii moci kohokoľvek iného k veci. Vlastník má spravidla právo vec držať, užívať, požívať a disponovať s vecou. K obsahu vlastníckeho práva prináleží tiež právo brániť sa proti neoprávneným zásahom, pričom vlastníctvo je absolútnym právom, ktorému zodpovedá povinnosť ostatných subjektov vlastníka nerušiť (§ 126 ods. 1 O. z.). V konaní bolo nesporné výlučné vlastníctvo žalobcu k predmetnému pozemku, ako i výlučné vlastníctvo žalovaného k okolitým pozemkom, ktoré vrátane sporného pozemku boli oplotené do jedného areálu. V dôsledku toho žalobca dôvodne sledoval vindikačnou žalobou uchopenie sa držby pozemku. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že výklad pojmu ochrany vlastníckeho práva prostredníctvom uvedeného typu žaloby, nemožno zúžiť tak, že ju možno spájať iba s trvalým umiestnením hnutelných vecí na spornom pozemku. Procesnoprávna teória vyvodila, že nehnuteľnosť je vypratáná vtedy, ak z nej povinná osoba nielen odstráni na nej umiestnené veci, ale až vtedy, keď ju urobila prístupnou oprávnenému vlastníkovi (odovzdaním mu kľúčov, odstránením uzávery a pod., porov. rozsudok NS ČR sp. zn. 26Cdo 3206/2006). Súd prvej inštancie tiež správne pristúpil k deleniu dôkazného bremena medzi sporovými stranami v danom type sporu. Vzhľadom k tomu, že žalobca preukázal nadobudnutie detencie žalovaným, žalovaný niesol dôkazné bremeno jej straty (žalovaný nepreukázal oprávnenie mať vec u seba v ohradenom areáli). Žalovaný predovšetkým nepreukázal, že predmetný pozemok sprístupnil oprávnenému, odovzdaním kľúčov (ovládacieho zariadenia od vstupnej brány), alebo odstránením oplotenia, teda odovzdanie pozemku do dispozície vlastníka (žalobcu).

9. Odvolacia argumentácia žalovaného, poukazujúca na rôzne časové intervaly a obrazové záznamy o vstupovaní žalobcu na predmetný pozemok a pohybovanie sa po ňom, nebola dôvodná. Uchopenie držby pozemku žalobcom znamenalo jeho sprístupnenie žalovaným tak, aby ju žalobca mohol ovládať (t. j. svojou mocou, nezávislou od žalovaného). Nebolo preto možné súhlasiť so žalovaným, že skutočnosť či žalobca mal diaľkové ovládanie od vstupnej brány je sekundárna, pretože žalovaný niesol dôkazné bremeno preukázania sprístupnenia pozemku tak, aby ju žalobca mohol ovládať (ako primárnej skutočnosti).

10. Skutkové tvrdenia žalobcu o zamknutej bráne, zavarenej malej bráne, neboli žalovaným popreté, v dôsledku čoho ich súd prvej inštancie správne považoval za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP). Sám žalovaný dňa 14. marca 2017 pred súdom uviedol, že brána je zamknutá. Vo vyjadrení zo dňa 31. októbra 2016 žalovaný zase uviedol, že žalobca bez jeho vedomia vošiel do areálu.

11. Uvedený zistený skutkový stav jednoznačne preukazoval, že žalobcovi je znemožnené ovládať vec (sporný pozemok) nezávisle od žalovaného, ktorý výslovne deklaroval svoju moc ovládať celý oplotený areál pozemkov (bez preukázania práva, s ktorým by právny poriadok spájal obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu). Žalovaný svojím konaním tak dosiahol na úkor žalobcu postavenie detentora predmetného pozemku (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 199/2007).

12. Skutočnosť, že žalobca v jednotlivých žalovaným uvádzaných prípadoch vstupoval na predmetný pozemok a pohyboval sa po ňom, otváral bránu (malú bránu), ako i sprevádzal úradné osoby po pozemku, bola bez právneho významu, vzhľadom na nepreukázanie sprístupnenia predmetného pozemku žalobcovi zo strany žalovaného tak, aby mu prislúchalo právne panstvo nad vecou (vec ovládať nezávisle na žalovanom). Odovzdanie ovládacieho zariadenia od brány, kľúčov, žalovaný nielen nepreukázal, ale ani netvrdil, pretože to nepovažoval za primárnu a teda rozhodujúcu skutočnosť.

13. Jednotlivé vstupy a pohyb po pozemku neboli spôsobilé preukázať uchopenie sa držby veci žalobcom, na základe jej odovzdania do dispozície zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobca nemal riadny a samozrejmy prístup k svojej nehnuteľnosti, pričom sporadický prístup cez bránku šírky cca 90 cm nie je možné považovať za riadny prístup k pozemku v priemyselnej časti mesta, s predpokladom jeho využitia na takýto účel.

14. Nedôvodná bola i odvolacia námietka žalovaného, ktorý vo vzťahu k hnutelným veciam, nachádzajúcim sa v oplotenom areáli, namietal nejednoznačnosť preukázania, či sa hnutelné veci nachádzajú práve na predmetnom pozemku žalobcu (podľa jeho názoru sa nachádzali výlučne na pozemkoch žalovaného). Samotné popieranie obsahu verejnej listiny alebo jej spochybnenie nemôže mať za následok, že súd z jej obsahu nebude vychádzať. Aby súd pri zisťovaní skutkového stavu k obsahu verejnej listiny neprihliadal, musel by byť preukázaný opak a ten žalovaný, ktorý spochybňoval Stanovisko Mesta Hlohovec č. 354/2015-PD zo dňa 2.10.2015 o veciach na pozemku žalobcu, nepreukázal. Opäť nebolo rozhodujúce či príležitostne alebo aktuálne sa hnutelné veci nachádzali na pozemku žalobcu. Rozhodujúca bola existencia hnutelných vecí, nachádzajúcich sa v neoprávnenom ohradenom areáli, využívanom žalovaným na účely vrakoviska. Podľa záznamu o podaní vysvetlenia žalovaným na OO PZ Hlohovec 19. marca 2015, dochádzalo k pravidelným prechodom žalovaného cez pozemok žalobcu, keďže tam býval a nemal sa ako inak dostať domov. Vlastnícke právo k všetkému hnutelnému majetku vyplývalo z čestného vyhlásenia žalovaného z 23. októbra 2015. Súd prvej inštancie potom správne vyhodnotil uvedené listinné dôkazy ako preukazujúce skutočnosť, že na pozemku žalobcu sa nachádzajú hnutelné veci, pričom žalovaný svoje tvrdenie o opaku nepreukázal (príležitostné zachytenie časového momentu, kedy by sa hnutelné veci na pozemku žalobcu nenachádzali, neboli postačujúce na vyvrátenie uvedenej žalobcom preukázanej skutočnosti). Tvrdenie žalovaného, ktorý pripustil, že na pozemku žalobcu boli zložené hnutelné veci (bez popierania rozhodného obdobia), ktoré však nepatrili žalovanému, bolo v rozpore s jeho výpoveďou pred OO PZ Hlohovec o tom, že nákladné motorové vozidlo si kúpil, spoločne s inou osobou, aby mohol voziť stavebný materiál na stavbu svojho domu. V písomnom vyjadrení z 22. decembra 2016 žalovaný tiež uznal, že minimálne časť posuvnej brány sa nachádza na pozemku žalobcu.

15. Žalobca sa preto dôvodne domáhal vypratania nehnuteľnosti, v zmysle uchopenia sa jej držby, čo znamená odovzdanie pozemku do dispozície žalobcu ako vlastníka, jeho sprístupnením tak, aby mohol pozemok ovládať (užívať), ako aj odstránením hnutelných vecí umiestnených na tomto pozemku. Poukaz žalovaného, že od februára 2016 býva a pracuje mimo C. (v N.) preto nemôže pozemok žalobcu užívať, nemohol obstáť. Žalovaný nesporne ovládal oplotený areál pozemkov, predstavujúci priemyselný areál na účely vrakoviska, vrátane pozemku žalobcu, v dôsledku čoho sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Potom bez ohľadu na to, ako intenzívne ho využíval (akú plochu a ako často), vznikol mu prospech, spočívajúci v tom, že hoci svojím konaním dosiahol na úkor žalobcu postavenie detentora pozemku, jeho majetkový stav sa nezmenšil, lebo žiadnu úhradu, zodpovedajúcu faktickému uchopeniu pozemku, jeho vlastníkovi neposkytol. Okolnosť namietaná v odvolaní, že žalobca prístup k pozemku mal a nebolo mu bránené v pohybe po tomto pozemku, na uvedenom závere nemôže nič zmeniť (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 199/2017).

16. Tvrdenie žalovaného v odvolaní, že na svoje stavby mal prístup cez svoju parcelu a pri vstupe na ňu používal menšiu bránu postavenú na jeho pozemku, aby pri prístupe k svojim stavbám nechodil cez pozemok žalobcu, ale výhradne cez svoj pozemok, bolo v rozpore s tvrdeniami žalovaného v zázname o podaní vysvetlenia OO PZ Hlohovec z 19. marca 2015, kde žalovaný mal potvrdiť, že chodieval pravidelne cez pozemok žalobcu a tak aj robiť bude, pretože tam býva a nemá sa ako inak dostať domov. Súd prvej inštancie preto dôvodne aj na uvedenú skutočnosť prihliadal.

17. S poukazom na vyššie uvedené zodpovednosť žalovaného za bezdôvodné obohatenie, bezodplatným užívaním cudzej veci žalovaným, bolo preukázané. Vznikla mu preto povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie žalobcovi (príkladom plnenia bez právneho dôvodu je aj užívanie cudzieho pozemku bez nájomnej zmluvy či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec, porov. uznesenie NS ČR sp. zn. 30Cdo 199/2007).

18. Nedôvodné boli tiež odvolacie námietky žalobcu.

19. Procesný postup súdu prvej inštancie v súvislosti s predloženými listinnými dôkazmi žalovaným na pojednávaní 30. mája 2017, žalobca nedôvodne označil za nesprávny. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní alebo na procesný úkon neprihliadne. Uplatnenie diskrečného práva súdu závisí od okolností konkrétneho prípadu. Ustanovenie § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania je normatívnym vyjadrením základného princípu zakotveného v čl. 5 CSP, podľa ktorého súd môže odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

20. Súd prvej inštancie na dôkazy žalovaného, predložené na súdnom pojednávaní 30. mája 2017 prihliadol, pretože na ich vykonanie nebolo potrebné odročiť pojednávanie, s poukazom na ustanovenie § 153 ods. 2 CSP a súčasne tento procesný úkon žalovaného vyhodnotil ako urobený primerane včas, keďže listinné dôkazy boli reakciou na odborné vyjadrenie, ktoré bolo žalovanému doručené 29. mája 2017.

21. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na súdnom pojednávaní dňa 30.5.2017 sa k listinným dôkazom predloženým žalovaným na súdnom pojednávaní uvedeného dňa vyjadril (označením, že nemajú žiadnu právnu váhu). Výslovne uviedol, že ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania žalobca nemá. Nebol preto žiaden dôvod poskytovať žalobcovi (minimálne päťdňovú) lehotu na vyjadrenie sa k dôkazom predloženým žalovaným na súdnom pojednávaní, ako to žalobca navrhol v odvolaní. Žalobca pre tvrdené cielené a úmyselné konanie zo strany súdu prvej inštancie nemal dôvod, keďže žalobca časový priestor na vyjadrenie k predloženým listinným dôkazom na pojednávaní využil spôsobom, ktorý zvolil jeho právny zástupca na súdnom pojednávaní dňa 30. mája 2017 (vyjadrením sa k týmto listinným dôkazom, bez návrhu na potrebu poskytnutia lehoty na vyjadrenie sa).

22. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva. Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané a jednak nositeľa dôkazného bremena, zásadne určuje hmotnoprávna norma, upravujúca sporný právny pomer strán konania. Preto konštatovanie súdu prvej inštancie, že dôkazné bremeno ležalo na konkrétnej procesnej strane je náležité (žalobca v odvolaní nekonkretizoval svoju námietku v uvedenom smere).

23. Žalobca nedôvodne namietal, že súd prvej inštancie vylúčil možnosť, aby sporová strana predložila odborné vyjadrenie. Súd prvej inštancie jednoznačne uviedol, že žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu a je potrebné ho hodnotiť v spojení s ostatnými dôkazmi predloženými v konaní, čo aj učinil (jeho konštatovanie, že odborné vyjadrenie predložené stranou je len listinným dôkazom neznamená jeho nepripustenie alebo vylúčenie ako dôkazného prostriedku).

24. Súd prvej inštancie dospel i k správne právnemu záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o priemernej výške nájomného v danej lokalite v rozhodnej dobe (1,2 eur/ 1 m²/ mesačne). Zásadne platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce, sú záležitosťou žalovanej strany (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“ sp. zn. 8Cdo 181/2016). Správne tiež konštatoval, že žalovaný účinne spochybnil závery odborného vyjadrenia predloženého žalobcom, namietaním koeficientov použitých vo výpočte, vzhľadom na vyjadrenia realitných kancelárií, z ktorých vyplývala najvyššia cena za nájom predmetného pozemku 0,70 eur za 1 m² za rok, t. j. 0,058 eur za 1 m² mesačne. Závery označil za spochybnené i s prihliadnutím na znalecký posudok predložený žalovaným, preukazujúci cenu nájmu pozemku v krajskom meste 0,23 eur/ m²/ mesiac, v dôsledku čoho sa žalobcom tvrdená cena nájmu za pozemok v meste Hlohovec javila nedôvodne vysoká (1,125 eur/ m²/ mesiac). Bolo preto na žalobcovi, aby následne uplatnil prostriedok procesného útoku, napr. návrhom na vykonanie dokazovania odborným vyjadrením podľa § 206 (súd na návrh vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby). Žalobca však ďalšie dokazovanie nenavrhol, pričom predavok na trovy pôvodne navrhnutého dôkazu odborným vyjadrením vyžiadaným súdom (na základe jeho návrhu na pojednávaní 14. marca 2017) nezaplátil. Podľa § 253 ods. 3 CSP súd prvej inštancie dôkaz nevykonával.

25. Vzneseným dôkazným návrhom sám žalobca potvrdil potrebu odborných znalostí na preukázanie spornej skutočnosti, vyžiadanej súdom od odborne spôsobilej osoby, ako dôkaz objektívneho charakteru, ktoré nemôžu nenahradiť ani nájomné zmluvy (ktoré podľa tvrdenia žalobcu mal predložiť

v konaní žalovaný, od ktorého ako protistrany však nemožno požadovať produkovanie dôkazov vo svoj neprospech, pretože dôkazné bremeno preukázania výšky uplatňovaného nároku niesol žalobca). Súd prvej inštancie vychádzal z právneho záveru, že výška bezdôvodného obohatenia sa odvíja od výšky obvyklého nájomného v danom mieste a čase, avšak súčasne bolo jeho povinnosťou vyhodnotiť dôkazné bremeno, ktoré niesli procesné strany. Dôsledkom hodnotenia bolo preto neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu, vo vzťahu k tvrdenej výške bezdôvodného obohatenia (priznaná výška plnenia vyplývala z akceptovanej výšky bezdôvodného obohatenia protistranou, na základe vyjadrenia realitných kancelárií).

26. Žalovaný voči odbornému vyjadreniu predloženého žalobcom vzniesol vecné výhrady, týkajúce sa koeficientov použitých vo výpočte a na podporu svojich tvrdení predložil listinné dôkazy, z ktorých vyplývala podstatne odlišná cena za nájom predmetného pozemku. Odborné vyjadrenie zadovážené súdom, prípadne znalecký posudok, by na základe odborných vedomostí od odborne spôsobilej osoby kvalifikovane vyhodnotil tvrdenia žalobcu, v súvislosti so správnosťou výpočtu, použitých koeficientov, avšak žalobca nezaplatením preddavku na trovy dôkazu neumožnil realizáciu dôkazu odborným vyjadrením zadováženým súdom. Žalobca preto neunesol dôkazné bremeno tvrdenej výšky bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie relevantne poukázal i na závery znaleckého posudku, vyhodnôtiac porovnanie ceny nájomného za pozemok adekvátne príslušnej lokalite.

27. Žalobca tak nedôvodne argumentoval, že výška bezdôvodného obohatenia bola ustálená na základe predloženého vyjadrenia realitnej kancelárie. Výška uplatňovaného nároku bola preukázaná a vyhodnotená súdom prvej inštancie na základe uplatnenia prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany strán konania, vzhľadom na prejednaciu zásadu, ako i posilnenú kontradiktórnosť civilného sporového konania. Voči osobe súdneho znalca prislúchalo právo vzniesť námietky a preto argument žalobcu na nezaplatenie preddavku na trovy dôkazu, aby sa vyhol neobjektívnemu a zmanipulovanému postupu, nebol dôvodný. Žalobca tvrdené negatíva voči postupu súdu prvej inštancie nepreukázal.

28. Odvolacia námietka žalobcu o absencii hodnotenia dôkazov z hľadiska ich závažnosti, s poukazom na rozhodnutia NS ČR, ako i námietka nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, nebola dôvodná.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia kvalifikovane uviedol rozhodujúci skutkový stav, na ktorý vecne správne aplikoval hmotnoprávne i procesné právne predpisy, z ktorých vyvodil správne právne závery. Súd prvej inštancie postupoval i v súlade s prejednacou zásadou a zásadami hodnotenia dôkazov, adekvátne preukázanému skutkovému stavu, dôkaznej procesnej aktivite i ostražitosti strán konania, predovšetkým dôkaznej iniciatíve a vyhodnoteniu dôkazného bremena.

30. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

31. Odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania, keďže žalobca bol v spore o vypratanie nehnuteľnosti v celom rozsahu úspešný, vznikol mu preto nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). Správne bolo rozhodnuté aj o náhrade trov konania o vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 255 ods. 2 CSP), vzhľadom na úspech žalobcu v rozsahu 5% a úspech žalovaného 95%, v dôsledku čoho vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanému v rozsahu 90%. Každý predmet konania má byť v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania posudzovaný oddelene, z hľadiska úspechu a neúspechu strán, ako tomu bolo v prejednáwanej veci, keďže šlo o práva so samostatným skutkovým základom.

32. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol úspešný aj v odvolacom konaní o vypratanie, podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 266 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, vznikol mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V odvolacom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 255 ods. 2 CSP bol žalobca opäť úspešný v rozsahu 5% (401,30 eur) a úspech žalovaného predstavoval 95% (7.901,5 eur). Žalovanému bola preto voči žalobcovi priznaná náhrada

trov odvolacieho konania v rozsahu 90%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, podľa § 262 ods. 2 CSP.

33. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.